

VODNÍ OBAL ZEMĚ

Všechna voda na Zemi tvoří vodní obal = HYDROSFÉRA

3 skupenství vody: kapalné, pevné (led) a plynné (vodní pára)

světový oceán tvoří 97% veškeré vody na Zemi, ale je slaná

ledovce tvoří 2%

jezera a řeky – 0,2%

podpovrchová voda – 0,7%

voda v atmosféře – 0,001%

Vypařování = přeměna tekutiny v páru. Vypařováním oceánské vody zůstává sůl v oceánu, a proto je voda srážková (déšť) sladká. Obr. 65, str. 58

Vítr vanoucí přes otevřenou vodní plochu vyvolává vlny. Když vlna dojde k pobřeží, tak se její dolní část zbrzdí a hřeben vlny se převrací.

Díky gravitační síle Slunce a Měsíce se hladina oceánu zdvihá a klesá = dmutí.

Dmutí se skládá z přílivu (=hladina se zvedá) a odlivu (=hladina klesá). Doba mezi přílivem a odlivem je cca 12 hodin a rozdíl výšky hladiny může být i přes 10 metrů.

Díky gravitační síle Slunce a Měsíce se oceánská voda pohybuje i na dně. Tyto pohyby nazýváme oceánské proudy. Dělíme je na teplé a studené podle teploty vody, kterou unášejí. Mají vliv na podnebí, protože mohou pevninu ochlazovat nebo oteplovat.

Najdi v atlase Golfský proud. Je teplý nebo studený?

Prezentace oceánů a pracovní list, možnost projektové výuky – plavba F. Drakea (viz. Prezentace)

VODSTVO NA PEVNINÁCH

Řeky jsou zásobovány srážkami a pramenem (pramen je místo, kde podpovrchová voda vyvěrá na povrch)

Potok se vlévá do řeky (potok se stává levým nebo pravým přítokem), ta se vlévá do větší řeky a pak do moře (oceánu)

Říční síť = hlavní tok + všechny jeho přítoky (mapa)

Ústí = místo, kde se řeka vlévá do větší řeky nebo moře (oceánu)

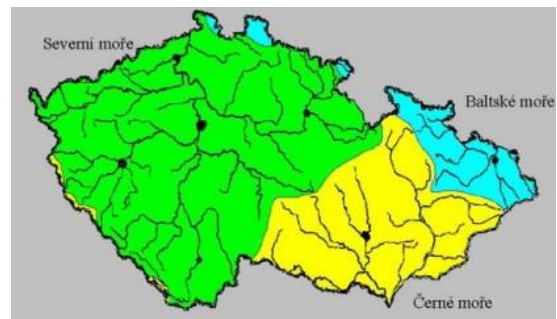
Povodí = území, ze kterého voda stéká do hlavní řeky (např.

povodí Vltavy, Otavy...)

Úmoří = část pevniny, z níž všechny řeky odvádějí vodu do jednoho moře (projdi úmoří ČR)

Průtok = množství vody, které proteče za 1 vteřinu. Počítá se v m³ (největší průtok – Amazonka, Nil). V Amazonce proteče ¼ pitné vody na Světě. Při náhlém a velkém zvýšení průtoku vznikají povodně.

Bezodtoké krajiny = některé řeky se vypaří nebo vsáknou dřív, než dotečou do moře

Jezera – přirozené vodní nádrže, které nesouvisejí s oceánem

- nevytvořil je člověk (na rozdíl od rybníků a přehrad)
- nejhlubší jezero: Bajkal – hloubka 1620m
- Finsko – země tisíce jezer

Ledovce - zabírají cca 10% zemského povrchu (většina Antarktida, Grónsko)

- jsou tvořeny ze sněhu, ten se svojí vahou stlačuje a mění se v led
- fjordy – mořem zatopená ledovcová údolí (Norsko)

VODSTVO POD ZEMÍ

Půdní voda – voda vyplňující póry v půdách, důležitá pro růst rostlin

Podzemní voda – voda, vyplňující dutiny a trhliny v horninách, využíváme tuto vodu pomocí studny (nebo vrtu), většinou je pitná

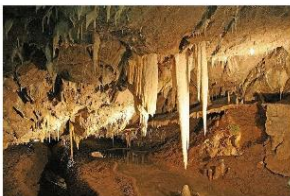
Vápenec se vodou rozpouští => jeskyně a v nich krápníky

KRÁPNÍKY

PODLOUHlý VÝRUSTEK TVOŘENÝ VÁPENCEM
VZNIKAJÍCÍ NA STROPU JESKYNĚ NEBO NA DNĚ
JESKYNĚ

DRUHY KRÁPNÍKŮ

STALAKTIT

STALAGMIT

STALAGNÁT

Propadnutím stropu jeskyně vznikne propast

Macocha v Moravském krasu